

Veoautojuhi täienduskoolituse õppekava (35 tundi) VJ/TK

Õppekavarühm: transporditeenused (määrus nr 27 „Täiendkoolituse standard“ LISA)

Õppekeskond: kogu õppemaht toimub füüsilises õppekeskkonnas. Teoreetilised ja praktilised õppetunnid toimuvad kontaktõppena teemakohaselt sisustatud õppeklassis.

Õppetundide ülesehitus ja läbiviidavate tegevuste detailne kirjeldus: Täienduskoolitus süvendab, täpsustab ning värskendab sätestatud autojuhi tööks vajalikke teadmisi ja oskusi, keskendudes eelkõige liiklusohutusele ja säästlikule sõidule, kus seletatakse lahti õppeaines käsitletavate teemade loetelu. Teoreetilised õppetunnid on üles ehitatud selliselt, et lektor esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Tuuakse näiteid, analüüsitakse tüüpilisi vigu, mis võivad tekkida autojuhil töö käigus. Lektori poolt koostatud MS Powerpoint formaadis loengumaterjali abil õppeklassis aidatakse õpilastel aru saada kuidas nad peavad tegutsema konkreetsetes olukordades ning küsitakse nende arvamust, arutletakse ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatatakse konspekti vajadust. Praktilised õppetunnid on üles ehitatud selliselt, et harjutatakse teoorias omandatud teadmisi. Tunni lõpus tehakse individuaalne lühianalüüs, kus tuuakse välja teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.

Õpingute alustamise tingimused: koolituse alustamiseks esitatakse koolitajale järgmised dokumendid:

- 1) juhiluba või esmane juhiluba, kui see on isikule väljastatud;
- 2) isikut tõendav dokument;
- 3) täienduskoolituse puhul pädevustunnistus, kui juhiloal puudub vastav kirje;
- 4) koolitaja väljastatud tunnistus eelnevalt läbitud koolituse kohta, kui isik soovib eelnevalt läbitud koolituse arvestamist;
- 5) koolitaja võib nõuda isikult täiendavate andmete ja dokumentide esitamist, mis tõendavad tema vastavust järgmistele nõuetele:

1. Autojuhi ametikoolitusele võetakse vastu, Eestis alalist elukohta omav Euroopa Liidu või Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodanik või isik, kellel on tähtajaline elamisõigus või -luba, pikaajalise elaniku elamisluba või alaline elamisõigus.
2. Punktis 1 nimetamata isik, kes töötab vedaja või äriregistrisse või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kantud isiku juures töölepingu või võlaõigusliku lepingu alusel.
3. Autojuhi täienduskoolitusele võetakse vastu isik, kelle alaline elukoht on Eestis või kes töötab vedaja või äriregistrisse või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kantud isiku juures töölepingu või võlaõigusliku lepingu alusel. Isikul peab olema pädevustunnistus või vastav kirje juhiloal.
4. Ametikoolituse alusõppe nõudest vabastatakse juht, kellele on antud D1-, D1E-, D- või DE-kategooria juhiluba enne 10.09.2008 või C1-, C1E-, C- või CE-kategooria juhiluba enne 10.09.2009. Nemad võivad kohe minna täienduskoolitusele.

Lõpetamise tingimused ja väljastatavad dokumendid: koolitus lõpeb eksamiga, mis koosneb 25-st teoreetiliste teadmiste küsimusest. Eksam on sooritatud, kui eksamineeritav vastab õigesti

vähemalt 70-nele protsendile küsimustest ehk kui vastab õigesti vähemalt 18 küsimusele.. Eksamil rakendatakse hindamissüsteemi põhimõttel – „sooritas”, „ei sooritanud”. Tunnistus on täiendkoolituse lõpetamist tõendav dokument, mis väljastatakse isikule kahe tööpäeva jooksul juhul, kui õppekava maht on täidetud, õpiväljundid on omandatud ning eksam on edukalt sooritatud.

Veoautojuhi täiendkoolituse õppekava koosneb järgmistest õppeainetest ja mahtudest:

Õppeaine nimetus		Teoreetilised õppetunnid	Praktilised õppetunnid	Õppetunde
1.	Ülevaade õppetöö korraldusest	1		1
2.	Tööõiguse alused	1		1
3.	Liikluse- ja suhtlemispsühholoogia	1	1	2
4.	Autovedude korraldus (logistika)	4	1	5
5.	Liiklusohutus ja töökeskkond	3	1	4
6.	Sõiduki tundmine ja käsitsemine	2	2	4
7.	Transpordiökonomika alused	1		1
8.	Kindlustus	1		1
9.	Autojuhi vastutused	1		1
10.	Sõidu-, töö- ja puhkeaja korraldus	5	3	8
11.	Veoste laadimine ja kinnitamine	2	2	4
12.	Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes	2		2
13.	Eksam	1		1
Kokku:		25	10	35

Õppeaine nimetus	1. Ülevaade õppetöö korraldusest
Õppeaine lektor	<ul style="list-style-type: none"> • Sergei Kamnerov: on lõpetanud Tallinna Polütehnilise Instituudi, erialal autod ja autondus ning omab kõrgharidust. Aktiivselt on ta tegutsenud teooria- ja sõiduõpetajana aastast 1993. On töötanud üle 10 aasta paralleelselt transpordi- ja logistikaettevõttes juhina, logistikuna ning veoautojuhina. Viimane täiendkoolitus on läbitud Tallinna Tehnikaülikoolis 2016 aastal. • Kristina Pärnaste: on lõpetanud Tallinna Pedagoogika Ülikooli ning omab kõrgharidust. Omab teooria- ja sõiduõpetaja kogemust üle 10 aasta. On töötanud transpordifirmas logistika osakonnas üle aasta. Viimane täiendkoolitus on läbitud TTÜ-s 2018.
Õppeaine maht	1 tund
Õppeaines käsitletavate teemade loetelu	<ul style="list-style-type: none"> • Täiendkoolitus • Mahud • Väljastatavad tunnistused • MNT ja pädevustunnistus • Tunniplaan ja õppekava • Õppematerjal • Riigilõiv • Järevalve
Õppevahendid ja tarvikud	Lektor peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Õppe sisu	<ul style="list-style-type: none"> • Täiendkoolitus ja selle mahude jagunemine. Koolituse tingimused. Koolituse korraldus. Loengud ja eksam. Õppe sisu: teooria, sõit ja eksam. Mida väljastab koolitaja ning mida väljastab MNT. Järelevalve põhimõtted, järelevalve ametite õigused.
Läbiviidavate tegevuste detailne kirjeldus	<ul style="list-style-type: none"> • Õppetunnis antakse ülevaade ametikoolituse läbimise tingimustest ja korrast, eesmärkidest ja koolitaja õppekavast, õppetöö korraldusest ja õppetööd reguleerivatest dokumentidest ning järelevalvest. Seatakse koolitusele ühised eesmärgid. Täiendkoolituse õpekava sisaldab õppeaineid, mis tagavad teadmiste ja oskuste omandamist ja õpilasele vajalikku ettevalmistust iseseisvaks tööks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • Teab millal ja kuidas läbida koolitust • Teab kuidas ja kus saab autojuhi pädevustunnistuse

	<ul style="list-style-type: none"> • Teab järelevalve põhimõtteid ning järelevalve ametite õigusi
Õppematerjalide loend	<ul style="list-style-type: none"> • Eesti Autokoolide Liit (2013) Autojuhi Ametikoolituse meelespea. • Täiendkoolituse tunniplaan ja koolitaja meelespea • Määrus: Autojuhi ameti- ja täienduskoolituse kord, koolituse õppekavad, nõuded autojuhi koolituse korraldamise õppekavale ja õppekava koostamisele, nõuded autojuhi teadmiste ja oskustele ning pädevustunnistuse vorm • ERAA – Association of Estonian international road carriers

Õppeaine nimetus	2.Tööõiguse alused
Õppeaine lektor	<ul style="list-style-type: none"> • Artur Kamnerov: on lõpetanud Estonian Business School'i ning omab kõrgharidust. Aastast 2014 tegeleb veoautojuhtide ametikoolitustel koolitamisega ning omab üle 1 aasta kogemust transpordi- ja logistikaettevõttes töötamisel. Viimane täiendkoolitus on läbitud Tallinnas Atlanto Arendus OÜs 2017a..
Õppeaine maht	1 tund
Õppeaines käsitletavate teemade loetelu	<ul style="list-style-type: none"> • Tööleping • Töö- ja puhkeaeg • Töötaja puhkus • Töö tasustamine • Töövaidluste lahendamine
Õppevahendid ja tarvikud	Lektor peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Õppe sisu	<ul style="list-style-type: none"> • Töölepingu sõlmimine, selle muutmise, lõpetamine, üleminek, tühistamine, ülesütlemine. Töötingimustest teavitamine, sealhulgas tööülesannete kirjeldus, töötegemise asukoht. Tähtajaline tööleping, selle sõlmimine, pikendamise piirang. Töötasu ja selle arvutamine viis, kinnipeetavad maksud, võimalikud hüved. Töötaja kohustused, vastutus, lähetused. Tööandja kohustused, vastutus. Töötamine renditööjõuna, sealhulgas millised õigused ja kohustused on tööandjal ja millised juhti kasutaval ettevõtjal.

	<ul style="list-style-type: none"> • Töö- ja puhkeaeg „Töölepingu seaduse” tähenduses. Autojuhi töö-, sõidu- ja puhkeaja erisused tulenevalt eelkõige Nõukogu määrusest (EMÜ), Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest ja liiklusseadusest. Töö- ja puhkeaja planeerimine ja arvestus. • Puhkuse liigid, kestus, tasustamine. • Töötasu suurus, alammäär, keskmine töötasu, lisatasud. Kinnipeetavad maksud ja maksed. Autojuhi töötasu arvutamise ja maksmise erisused tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nõuetest. • Töölepingut puudutavate töövaidluste lahendamine töövaidluskomisjonis või kohtus, nende pädevus. Kollektiivsete töötulide lahendamine, institutsioonid, nende pädevus. • 1) töölepingu tüüptingimused ja koostamine; 2) CV koostamine; 3) avaldus töövaidluse lahendamiseks pädevale organile.
Läbiviidavate tegevuste detailne kirjeldus	<ul style="list-style-type: none"> • Õppetundides kasutatavad õigusaktid, mis kindlustavad töövõtja sotsiaalse kaitse. Kõigi õigusaktide juures käsitletakse põhiliselt veoautojuhte puudutavaid ning nende praktilises töös esilekerkivaid probleeme.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • Omab ettekujutust töölepingust ja selle osadest • Teab autojuhi õiguste, kohustuste ning vastutusega seonduvat • Oskab koostada tööõiguse valdkonnas ja oma ametiga seonduvad avaldusi ja dokumente • Teab tööaja ja -tasu arvutamise erisusi • Omab ettekujutust kinnipeetate maksudest ning võimalikke hüvetistest
Õppematerjalide loend	<ul style="list-style-type: none"> • Elina Soomets, Kaire Saarep (2018) Töövaidluse lahendamine töövaidluskomisjonis. • Kaia Alev (2017) Töövaidluse lahendamine töövaidluskomisjonis. • Niina Siitam (2017) Rahalised nõuded töösuhtes. • Silja Soon, Neenu Pavel (2016) Uus töötaja ettevõttes. • Meeli Miidla-Vanatalu (2015) Renditöö. • Meeli Miidla-Vanatalu (2015) Töölepingu lõppemine. • Tööispektsiooni trükised

	<ul style="list-style-type: none"> • Võlaõigusseadus • Töölepingu seadus • ERAA – Association of Estonian international road carriers • SOLVIT – lahendused probleemidele, mis on seotud Teie õigustega Elis • <i>Internetis:</i> www.tooelu.ee • <i>Internetis:</i> http://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/et
--	---

Õppeaine nimetus	3. Liikluse- ja suhtlemispsühholoogia
Õppeaine lektor	<ul style="list-style-type: none"> • Sergei Kammerov: on lõpetanud Tallinna Polütehnilise Instituudi, erialal autod ja autondus ning omab kõrgharidust. Aktiivselt on ta tegutsenud teooria- ja sõiduõpetajana aastast 1993. On töötanud üle 10 aasta paralleelselt transpordi- ja logistikaettevõttes juhina, logistikuna ning veoautojuhina. Viimane täiendkoolitus on läbitud Tallinna Tehnikaülikoolis 2016 aastal. • Kristina Pärnaste: on lõpetanud Tallinna Pedagoogika Ülikooli ning omab kõrgharidust. Omab teooria- ja sõiduõpetaja kogemust üle 10 aasta. On töötanud transpordifirmas logistika osakonnas üle aasta. Viimane täiendkoolitus on läbitud TTÜ-s 2018.
Õppeaine maht	2 tundi
Õppeaines käsitletavate teemade loetelu	<ul style="list-style-type: none"> • Liikluspsühholoogia • Suhtlemise põhioskused • Autojuhi roll ettevõtte maine loomisel • Autojuhi ameti olemus, eesmärgid, tegevus- või ametiala tavad ja praktika • Autojuhi tööd mõjutavad tegurid sealhulgas isiksuse eripärad, väsimus, stress, alkohol, narkootikumid, erinevad haigused • Klienditeenindus • Probleemsete olukordade lahendamine • Kontaktide loomise oskus ja veenmisoskus
Õppevahendid ja tarvikud	Lektor peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Õppe sisu	<ul style="list-style-type: none"> • Liikluspsühholoogia olulisus. Millest räägib liikluspsühholoogia ja milleks peab autojuht õppima seda.

	<ul style="list-style-type: none"> • Emotsioonide mõju autojuhi seisundile. Emotsioonide tekkimise põhjused ja väljendus. Emotsionaalse seisundi tagajärjed liikluses. Toimetulek emotsioonidega. • Mõtted ja nende panus emotsioonide tekkimisel. Liiklusega seotud mõttekonstruktsioonid ja nende oht. Ohutu liiklemise kognitiivne aspekt. • Mina ja minu auto. Auto psühholoogilised omadused, mida omistatakse juhi, aga sageli ka tootja poolt. • Liiklusreeglid ja nendes suhtumine. Miks ühed autojuhid järgivad reegleid ja liiklusseadust, teised aga mitte. • Autojuhi tööd mõjutavad tegurid: tähelepanu, isiksuse eripärad (riskialdis käitumine, agressiivsus jne), väsimus, stress, alkohol, narkootikumid, erinevad haigused. • Vaade autojuhi tööle energia kulutamise ja taastamise kontekstis. Millised faktorid kulutavad autojuhi energiat? Kuhu kaob energia? Autojuhi graafikuga seotud energia turvaaugud. • Erinevad temperamenditüübid ja nende eripära energia kulutamisel. • Väsimuse erinevad seisundid. Väsimuse tunnused ja oskus tunnetada neid. Neurobioloogiline vaade väsimusele. • Väsimuse mõju autojuhtimisele. Statistilised väsimuse tagajärjed liiklusohutusele. Oskus märgata muutusi enda kehas, teadvustada ja õigesti reageerida. • Autojuhi professionaalsus energeetiliste protsesside juhtimisel. • Oskus elada sisse partneri rolli; oskus asjakohaste kutsealaste kontaktide loomisel ja säilitamisel; veenmisoskus; kehtestamisoskus; läbirääkimisoskus. • Autokaubaveo partnerite ja kontaktisikute suhe. • Vajalikud läbirääkimis oskused. • Konflikti ja probleemse olukorra lahendamine ning autojuhi roll selles.
Läbiviidavate tegevuste detailne kirjeldus	<ul style="list-style-type: none"> • Õppetundides tehakse ülevaade põhiteadmistest, mis puudutavad liikluspsühholoogiat ning autojuhi tööks vajalikud põhiteadmised suhtlemispsühholoogia osas. Kõigi teemade juures käsitletakse põhiliselt veoautojuhte puudutavaid ning nende praktilises töös esilekerkivaid probleeme. • Inimestena oleme erinevad. Erinevused võivad olla tingitud kaasasündinud teguritest (sugu, isiksuse omadused, impulsiivsus, kognitiivsed

	<p>funktsioonid), elu jooksul välja kujunevatest teguritest (vanus, kogemused, hoiakud, väärtused, motiivid, iseloom jms) ning kiiresti muutuvatest asjaoludest (väsimus, tervislik seisund, emotsioonid, joove jms). Arutletakse selle üle, kuidas nendest teguritest tulenevat negatiivsed mõju juhi käitumisele saab vältida.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samuti arutletakse läbi autokaubaveoga seotud partnerite ja kontaktisikute erinevad nõudmised. • Tehakse ülevaade autojuhile vajalikutest oskustest kontaktisikute põhjendamatute soovide ja nõudmiste paindlikuks ja konfliktivabaks lahendamiseks. Arutletakse läbi tüüpilisemad probleemsed olukorrad kaubasaatjate ja -saajate, kontrollijate ja teiste kontaktisikutega. • Praktiliste õppuste käigus õpetatakse psühholoogia valdkonnas vaja minevate võtteid ja viise probleemsete olukordade lahendamiseks. Ning autojuhi rollid selliste olukordade lahendamisel.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teab autojuhi tööks vajalikke põhiteadmisi liikluspühholoogias ning autojuhi tööd mõjutavaid tegureid • Teab klienditeeninduse põhimõtteid ja häid tavasid • Omab ettekujutust kuidas lahendada probleemseid olukordi
Õppematerjalide loend	<ul style="list-style-type: none"> • A.H.Romanov (2002) Autotranspordi psühholoogia • Lektori poolt koostatud materjal • Mootorsõidukijuhi ja mootorsõiduki juhtimisõiguse taotleja ning trammijuhi ja trammi juhtimisõiguse taotleja tervisekontrolli tingimused ja kord ning tervisenõuded, sealhulgas meditsiinilised vastunäidustused, mille korral mootorsõiduki ja trammi juhtimine ei ole lubatud • Liiklusseadus

Õppeaine nimetus	4.Autovedude korraldus (logistika)
Õppeaine lektor	<ul style="list-style-type: none"> • Tatjana Jõgis: on lõpetanud E. Vilde nim. Tallinna Pedagoogilise Instituudi, erialal vene keel ja kirjandus rahvuskoolis. Omab õpetamise kogemust üle aasta. On töötanud logistikuna transpordifirmades üle 20

	<p>aasta. Viimane veoautojuhi täiendkoolitus on läbitud Kadrioru Autokoolis Tallinnas 2013 aastal.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sergei Kamnerov: on lõpetanud Tallinna Polütehnilise Instituudi, erialal autod ja autondus ning omab kõrgharidust. Aktiivselt on ta tegutsenud teooria- ja sõiduõpetajana aastast 1993. On töötanud üle 10 aasta paralleelselt transpordi- ja logistikaettevõttes juhina, logistikuna ning veoautojuhina. Täiendkoolitus on läbitud Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledzis 2013 aastal.
Õppeaine maht	5 tundi
Õppeaines käsitletavate teemade loetelu	<ul style="list-style-type: none"> • Logistika põhimõisted ja komponendid • Veosevedu • Siseriiklik • Rahvusvaheline • Veoste laadimine ja kinnitamine • Suuremõduline ja/või raskekaaluline autovedu • Autojuhi sõidu- ja puhkeaja korraldus • Praktilised õppused
Õppevahendid ja tarvikud	Lektor peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis, skeemid, blanketid, konteinerite plommid.
Õppe sisu	<ul style="list-style-type: none"> • Logistika põhimõte. Tähtsamad komponendid maanteeveonduses: klienditeenindus, ladustamine, vedu. • Autoveonduse tähendus ja kasutusala. Autovedude liigitus: siseriiklik autovedu tasu eest; siseriiklik autovedu omal kulul; rahvusvaheline autovedu tasu eest; rahvusvaheline autovedu omal kulul. Omal kulul teostatava autoveo mõiste. Siduv kohustus mitte teha autovedusid tasu eest klientidele. Veoste klassifikatsioon, veoste vedamise viisid: saadetiste vedu, puistevedu, vedu paakides. Pakendite materjal, pakendite liigid. Pakendite märgistamine käsitlusmärgistega, märgistuse tähendus. Konteinerid ja kaubaalused, nõuded nende ehitusele, liigitus, mõõtmed ja kasutamise kord. Püsipaagid, vahetatavad paagid, paakkonteinerid ja mahutikogumiga autod. Nende kasutamine vedelike, vedelgaaside ja pulbriliste ainete veol. Veoautode ja haagiste kerede liigitus sõltuvalt ehitusest ja veotingimustest. Autodel kasutatavad laadimismehhanismid, nende kasutamine. Ohtlike veoste mõiste ja ohtlike ainete klassifikatsioon. Ohtlike veoste pakendid, nende tähistamine ohumärgistega. Ohtlike veoste vedavate autode markeerimine. Ohtlike aineid ilma ohtlike veoste autoveo eeskirja nõudeid

	<p>täitmata vedamise erijuhud. Ohtlike veoste mõju looduskeskkonnale: õhule, pinnasele, veekogudele ja põhjaveele. Erinõuded kiirestiriknevate toiduainete veol. Nõuded kiirestiriknevate toiduainete veol kasutatavatele autodele ja haagistele. Nõutavad dokumendid autokaubaveol: saatekiri, laadimiskiri, sertifikaadid jm load. Saatekirjas nõutavad andmed, saatekirja vormistamise kord.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rahvusvahelist autokaubavedu käsitlevad õigusaktid. Nõuded ettevõtjale, nõuded veole, nõuded sõidukile ja selle autojuhile. Bilateraalsete rahvusvaheliste maanteeliiklust korraldavate kokkulepete tähendus ja nõuded. Rahvusvaheliste autokaubaveo lubade (edaspidi veoload) väljaandmise ja kasutamise kord. Veolubade liigid ja eriveoload. Veolubade taotlemine, jaotamine ja väljaandmine. CEMT veoloo väljaandmise ja kasutamise kord. Sõidukikaardid ja nende väljaandmise kord. Autokaubavedu käsitlevad rahvusvahelised lepingud, konventsioonid ja kokkulepped. Nende mitmepoolsete rahvusvaheliste lepingute sisu ja tähendus. • Eestis kehtiv kord suuremõduliste ja/või raskekaaluliste veoste autoveol. Suuremõduliste ja raskekaaluliste veoste mõisted: raskeveosed, suurveosed, erisõidukid, saateautod, veoload, teljekoormused, veoteed. Nõutav dokumentatsioon. Veoteede kooskõlastus ja loa taotlemine. Nõuded raske- ja suurveose veol, teabetahvlid ja märgised. Nõutav lisavarustus ja tähistus. Teenustasud ja tariifid suuremõduliste ja/või raskekaaluliste veoste veol ja nende tasumise kord.
Läbiviidavate tegevuste detailne kirjeldus	<ul style="list-style-type: none"> • Õppetundides seletatakse põhjalikult lahti logistika aluseid. Skeemi abil vaadatakse läbi kaupade veo protsessi ning seletatakse, mis juhtub igal etapil, milline on juhi ülesanne selles protsessis. • Selgitatakse välja erinevusi riigi sisestel ja rahvusvahelistel vedudel. Andakse soovitusi kuidas ennetada ja ära hoida autovedudel valitsevaid ohte, sealhulgas kuritegevust ning ebaseaduslike sisserändajate vedu. Tutvustatakse veoseveo korraldust reguleerivaid õigusakte, erinevaid veoliike ja veoseveol nõutavaid dokumente, nende tähendust ja täitmist autojuhile vajalikus ulatuses; • Praktiliste õppuste käigus õpetatakse. Kaubasaatedokumentide täitmine autojuhti puudutavate andmete osas. Dokumentide täitmine ning info välja lugemine : TIR, CMR (EKMT), T1, EX1, Invoice, Packing List, Certificate of Origin.

	<ul style="list-style-type: none"> • Suuremõdulise või raskekaalulise autoveo dokumentide täitmine. Teenustasude ja tariifide leidmine teatmikust..
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • Teab autovedude korraldamisega seonduvalt • Teab veoseveo korraldust reguleerivaid õigusakte, erinevaid veoliike ja veoseveol nõutavaid dokumente, nende tähendust ja täitmist autojuhile vajalikus ulatuses • Omab ettekujutust logistikast, komponentide ning põhimõtetest • Omab ette kujutust Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vedudel, tollipiiride ületamisel • Omab ette kujutust pakendite liigitusest, kasutatavate materjalide, märgistamise, mõõtmete ja kasutamise korrrast • Oskab täita veoseveol erivedude nõuetest ning välislepingust tulenevaid nõutavaid dokumente elektrooniliselt ja paberil autojuhile vajalikus ulatuses • Oskab ennetada ja ära hoida autovedudel valitsevaid ohte, sealhulgas kuritegevust ning ebaseaduslike sisserändajate vedu • Oskab lahendada tüüpilisemaid probleemseid olukordi tellijate, saajate, järelevalve ja teiste autojuhiga peamiselt kokku puutuvate isikutega • Omab ette kujutust valitsevatest ohudest
Õppematerjalide loend	<ul style="list-style-type: none"> • N.Nikiforov (2008) Logistika, transport ja ladu. • Määrus : Eriveo tingimused ning eriveo teostamise ja erilubade väljaandmise kord ning tee omanikule tekitatud kulutuste hüvitamise, eriloa menetlustasu ja eritasu määrad • Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsioon www.elea.ee • ERAA – Association of Estonian international road carriers. • Veotingimused erinevates riikides – ERAA - http://www.eraa.ee/php/vt_index2012.php • EUR-LEX • Välisleping - Rahvusvahelisel maanteeveol töötava sõiduki meeskonna tööaja Euroopa kokkulepe • Euroopa Liidu kokkulepe, mis hõlmab transpordi vahendite juhte, kes teostavad autovedusid (ECTP) www.unece.org

Õppeaine nimetus	5.Liiklusohutus ja töökeskkond
Õppeaine lektor	<ul style="list-style-type: none"> • Andres Pärnaste: on lõpetanud Riikliku adm. S.O.Makarovi nim. Mereakadeemia insener – mehaaniku erialal ning omab kõrgharidust. Omab teooria- ja sõiduõpetaja kogemust üle 10 aasta. Omab kõiki mootorsõidukijuhtide kategooriaid. On töötanud üle aasta veoautojuhina. Viimane täiendkoolitus on läbitud Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledzis 2018 a. • Kristina Pärnaste: on lõpetanud Tallinna Pedagoogika Ülikooli ning omab kõrgharidust. Omab teooria- ja sõiduõpetaja kogemust üle 10 aasta. On töötanud transpordifirmas logistika osakonnas üle aasta. Viimane täiendkoolitus on läbitud TTÜ-s 2018.
Õppeaine maht	4 tundi
Õppeaines käsitletavate teemade loetelu	<ul style="list-style-type: none"> • Liiklusreeglid • LKS • Erinevad liiklusolukorrad • Juht ja sõiduk • Ümbritsev looduskeskkond • Ohuolukord • Keskkonnasäästlikud sõiduvõtted • Praktilised õppused
Õppevahendid ja tarvikud	Lektor peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis. Sõiduõppel ning praktika õppel kasutatakse veoautot haagisega.
Õppe sisu	<ul style="list-style-type: none"> • Liiklusreeglite kinnistamine ja süvendamine. mitmesuguste liiklusolukordade analüüs ja hindamine. Riske vältiva käitumisviisi kujundamine. • Teisi liiklejaid ja ümbritsevat looduskeskkonda arvestava hoiaku kujundamine. Piisava ohutunde kasvatamine asjatu riski vältimiseks liikluses. Vajalike oskuste analüüsimine ja nende arendamine võimalike ohuolukordade ennetamiseks. Keskkonnasäästlikud meetmed. Ohutu, sujuva ja keskkonnasäästliku sõidumaneeri kujundamine. Tegutsemine liiklusõnnetuste ajal. • Sõiduki tehnilise seisukorra ja kompleksuse kontrollimine enne mootori käivitamist. Igapäevase hoolduse läbiviimine. • Juhtimisseadmete ja juhtimisvõtetega kohanemine. Sõit käsilülitus- ja automaatkäigukastiga autoga. Liikumise

	<p>alustamine. Käiguvahetus. Sõitmine väikese kiirusega. Erinevad pidurdustehnikad: sujuv- ja äkkpidurdus. Manööverdamine, pöörete sooritamine. Tagurdamine gabariitväravasse otse ja pöördega. Tagurdamine külgboksi. Erinevad sõiduharjutused: kiirendus ja pidurdus, peatumine laadimiseks ja liiklusvoolus, sõitmine tõusul ning langul. Säästlike, kütuse ülekulu vältivate sõiduvõtete kasutamine. Liiklusolukordade ja sõidutingimustega arvestamine.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sõit pimedal ajal. Tulede kasutamine. Sõit erineva valgustusega teedel. Ohutu piki- ja külgsuuna tagamine. Sõit libedal teel ja õiged pidurdusvõtted libedal teel. (lumi, vihm jne vastavalt ilmale).
Läbiviidavate tegevuste detailne kirjeldus	<ul style="list-style-type: none"> • Inimestena oleme erinevad. Erinevused võivad olla tingitud kaasasündinud teguritest (sugu, isiksuse omadused, impulsiivsus, kognitiivsed funktsioonid), elu jooksul välja kujunevatest teguritest (vanus, kogemused, hoiakud, väärtused, motiivid, iseloom jms) ning kiiresti muutuvatest asjaoludest (väsimus, tervislik seisund, emotsioonid, joove jms). Arutletakse selle üle, kuidas nendest teguritest tulenevat negatiivset mõju juhi käitumisele saab vältida. • Õppetundides täiendatakse liiklusohutuse ala teadmisi. • Praktiliste õppuste käigus kontrollitakse testide abil õpija teadmisi liiklusohutu teemal. Täidetakse liiklusõnnetusel vajaminevaid dokumente. • Sõiduõppes toimub sõiduki korrektne ettevalmistamine platsil. Ning linnaliikluses toimub sõiduki juhtimine erinevatel kiirustel ning juhtimine erioludes.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • Teab sujuva, ohutu, riske vältiva ning keskkonda säästva sõiduviisi põhimõtteid • Teab erinevates tee- ja ilmastikuoludes sõitmise põhimõtteid, ohutust mõjutavaid tegureid ning ohu ennetamise põhimõtteid • Omab ettekujutust ametialal esinevaid peamisi liiklusõnnetuse põhjuseid, õnnetusega seotud lisaohu ning vajalikke tegevusi õnnetuse toimumisel • Oskab juhtida autot ohutult, sujuvalt ja ökonoomselt ning rakendada õigeid juhtimisvõtteid

	<ul style="list-style-type: none"> • Osakab valitseda sõidukit ohutult erinevates tee- ja ilmastikuoludes • Oskab käituda õigesti liiklusõnnetuse korral, ennetada õnnetusest tulenevalt lisaohtu, kutsuda abi, vormistada vajalikke dokumente • Oskab arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina ning mõista erineva käitumisega kaasnevat tagajärki • Oskab võtta arvesse sõiduki mõõtmetest tulenevaid ohtusid, eelkõige seoses vähekaitstud liiklejatega
Õppematerjalide loend	<ul style="list-style-type: none"> • Eesti Autokoolide Liit (2011) Liiklustestid • Liiklusseadus • Aide As (2016) Veoautojuhi õppematerjal

Õppeaine nimetus	6. Sõiduki tundmine ja käsitsemine
Õppeaine lektor	<ul style="list-style-type: none"> • Andres Pärnaste: on lõpetanud Riikliku adm. S.O.Makarovi nim. Mereakadeemia insener – mehaaniku erialal ning omab kõrgharidust. Omab teooria- ja sõiduõpetaja kogemust üle 10 aasta. Omab kõiki mootorsõidukijuhtide kategooriaid. On töötanud üle aasta veoautojuhina. Viimane täiendkoolitus on läbitud Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledzis 2018 a.
Õppeaine maht	4 tundi
Õppeaines käsitletavate teemade loetelu	<ul style="list-style-type: none"> • Sõiduki ehitus • Sõiduki tehnohooldus • Tehnonõuded sõidukile • Mootor • Jõuülekanne ja rool • Pidurid (sh suruõhusüsteem) • Veermik, kere, rattad ja rehvid • Elektriseadmed ja valgustusseadmed • Sõiduki täiendav lisavarustus • Sõidukite mõõtmed, massid ja teljekoormused • Tööõnnetus • Praktilised õppused
Õppevahendid ja tarvikud	Lektor peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Õppeklassis on veoauto varuosad ning maketid. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis. Praktika õppel kasutatakse veoautot haagisega.
Õppe sisu	<ul style="list-style-type: none"> • Sõidukite ehitus ja tehniline hooldus Eestis enamkasutatavate veoautode ja haagiste markide näitel • Tehnohoolduse tundmaõppimisel lähtutakse kehtivatest tehnonõuetest veoautodele ja haagistele

	<ul style="list-style-type: none"> • Firmateeninduse mõiste ja rakendamise kord • Sõidukite tehnajärelevalve süsteem ja rakendamise kord Eestis; järelevalveametite õigusi ja tehnoulevaatuse läbiviimise nõudeid. • Autode VIN-koodid (tehasetähised) ja põhiaandmed andmesildil. Kiiruspiiriku ja sõidumeeriku kasutamise nõue. Suure sõiduki tunnusmärgid, nende mõõtmed ja kinnitamise kord. Autole ja haagisele nõutavad lisaseadmed ja –vahendid • Ergonoomika, autojuhi töökoht, isiku kaitse Mootorite lühiiseloostus. Mootori töötsükkel, põhiliste mehhanismide ja süsteemide üldehitus ning töötamise põhimõte. Mootori jahutus- ja toitesüsteemi seadiste üldehitus ja töötamise põhimõte. Mootori jahutusvedelike margid, tähistus ja kasutamine. Mootoriõlide liigitus, nende kvaliteedinäitajad ning markeerimine. Õlide omadused ning nende muutumine töötamise käigus. Mootori toitesüsteemi hooldus, rikkis pihusti avastamine töötaval mootoril. Arvutiga juhitud toitesüsteem. Nõuded kütusepaagi ehitusele ja mahutavusele. Mootorikütuse liigitus ja kvaliteedinõuded. Diislikütuse omadused ja külmakindlus. Nõuded mootori heitgaaside väljalaskesüsteemile. Heitgaaside toksilisuse vähendamise seadmed. Kütusekulu optimeerimine. • Veoautodel kasutatavate jõuülekannete liigitus ja tüübid. Rooli, siduri, käigukasti, jaotuskasti, kordisti (aeglusti), kardaanülekanne, peaülekanne ja veosilla üldehitus ning töötamise põhimõte. Rooliratta vabakäigu normid. Rattalõtku lubatud suurused. Paljukäigulise käigukasti kasutamine ning käiguvahetuse erinevad võimalused. • Piduri õhkajami üldskeem ja selle osad. Erinevat liiki toimemehhanismidega pidurid. Sõidupiduri, seisupiduri ja erinevat liiki abi- ja kestvupidurite tööpõhimõte. Pidurite ehitus ja hooldus ning reguleerimisvõimalused. Mitteleblokeeruvate pidurite (ABS) tööpõhimõte. Rõhu kontrollimine ja reguleerimine õhkajamis. Rikkepiduri vabastamine. Pidurite rikked ja hooldus. • Veermiku seadiste tüübid ja ehitus. Nõuded klaasidele ja nende läbipaistvusele. Nõuded kere välimusele ja korrosioonikindlusele. Eesmise, külgmise ja tagumise allasõidutõkke ehitus ja paiknemine veoautol ja haagistel. Poolhaagise,
--	--

	<p>täishaagise ja kesktelghaagise haakeseadme ehitus ja kasutamise kord. Vedukit ja haagist ühendavate juhtmete ja nende pistikute ehitus ning ühendamise reeglid. Üldnõuded sõiduki rehvidele, nende tehnoseisund ja lubatud mustrisügavused. Rehvide valik, rehvide tähistamine koormusindeksi ja kiiruskategorialusel. Nõuded taastatud ja uuestilõigatud mustriga rehvide kasutamisel. Nõuded talve- ja naastrehvide kasutamisel.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Auto üldine elektrisüsteem ja selle osad: vooluallikad ja voolutarbijad. Autol kasutatavad põhilaternad (kaug- ja lähituled), nendele esitatavad nõuded. Põhitulede reguleerimine. Kasutada lubatud laternatüübid, nende tähistamine. Nõuded eesmistele ja tagumistele udutuledele paigutamisele, reguleerimisele ja tähistamisele. Eesmistele, tagumistele ja küljeäärsetele, nende paigutamine ja tähistamine. Suunatud, helkurid, triiphelkurid, nende paigutus ja tähistamine. Gaaslahendusega lampide kasutamine ning nõuded. • Üldnõuded veoauto, haagise ja poolhaagise mõõtmetele ning mõõtmise kord. Lubatud suurimad pikkused, laiused ja kõrgused. Lisanõuded sõidukite mõõtmisel. Lubatud suurimad registrimassid haagistele, autorongidele ja mootorsõidukitele. Lubatavad erandid. Lubatud suurimad teljekoormused vedavale ja mittevedavale teljele. Mitmeteljelisele telikule suurimad lubatud teljekoormused. Sõiduki mõõtmetest tulenevaid ohte. • Looduskeskkonda mõjutavad tegurid. Looduskeskkonna saastatuse põhjused ning teeliikluse osa atmosfääri üldsaastes. Kütuse, õlide, määrdeainete, erivedelike ning pesu- ja puhastusvahendite kahjulik mõju looduskeskkonnale. Heitgaasides sisalduvad kahjulikud ained ja ühendid ning nende mõju inimesele ja looduskeskkonnale. Heitgaasides sisalduvate kahjulike ainete ja ühendite piirnormid (tavaline auto, roheline auto ja ohutu auto). Katalüsaatori otstarve auto mootori heitgaaside väljalaskesüsteemis. Katalüsaatorite tüübid ja tööpõhimõtted. Müranormid sõidukitele.
Läbiviidavate tegevuste detailne kirjeldus	<ul style="list-style-type: none"> • Õppetunde viiakse läbi õppeklassis. Seletatakse kõiki vaja minevat autojuhi töös, mis on seotud sõiduki tundmise ja käsitlemisega. Seletatakse

	<p>kuidas käituda tööõnnetuse korral ning vajalikke tegevusi õnnetuse toimumisel.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktilisi tunde viiakse läbi suletud alal. Põhjalikult vaadatakse üle juhi töökoht. Analüüsitakse ning selgitatakse välja plussid ja miinused. Tagavara ratta vahetamine. Lumekettide paigaldus rehvidele, haagise ühendamine autoga.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teab sõiduki põhiagregaatide ja süsteemide tööpõhimõtteid, kasutamise piiranguid, sagedamini esinevaid rikkeid ning nende kõrvaldamise viise • Teab sõiduki põhiagregaatidele, süsteemidele, varustusele ning sõidumeerikule ja kiiruspiirikule kehtestatud tehnonõudeid • Teab sõiduki mõõtmetest tulenevaid ohte, eelkõige seoses vähekaitsstud liiklejatega • Teab veoseveoks ettenähtud sõiduki lubatud mõõtmeid ja masse ning nende mõõtmise või määramise põhimõtteid • Teab vedukit ja haagist ühendavate juhtmete ja nende pistikute ehitust ning ühendamise nõudeid • Teab tehnoulevaatuse läbiviimise nõudeid • Oskab ühendada vedukit haagisega ning oskab kasutada talvistes teeoludes täiendavaid ohutusvahendeid ja lumekette • Teab rehvide valimisest ja monteerimisest • Oskab käituda õigesti tööõnnetuse korral, ennetada õnnetusest tulenevalt lisaohu, kutsuda abi • Teab tööõnnetuse põhjuseid teel ja sõiduki hooldamisel, riskitegureid, tööõnnetusega seotud lisaohu, tööõnnetuse ennetamise põhimõtteid ning vajalikke tegevusi õnnetuse toimumisel • Oskab rakendada juhi töökoha ergonoomia põhimõtteid ning õigeid töövõtteid
Õppematerjalide loend	<ul style="list-style-type: none"> • Aide As (2016) Veoautojuhi Õppematerjal. <p>Määrused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Auto, mootorratta, mopeedi ja nende haagiste tüübikinnituse, üksiksõiduki kinnituse ja ümberehituse tingimused, nõuded ja kord1 • Mootorsõiduki ja selle haagise registreerimise tingimused ja kord1 • Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollija atesteerimise nõuded ja kord1 • Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele • Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja kord¹ • ERAA – Association of Estonian international road carriers

Õppeaine nimetus	7. Transpordiökonomika alused
Õppeaine lektor	<ul style="list-style-type: none"> • Sergei Kammerov: on lõpetanud Tallinna Polütehnilise Instituudi, erialal autod ja autondus ning omab kõrgharidust. Aktiivselt on ta tegutsenud teooria- ja sõiduõpetajana aastast 1993. On töötanud üle 10 aasta paralleelselt transpordi- ja logistikaettevõttes juhina, logistikuna ning veoautojuhina. Viimane täiendkoolitus on läbitud Tallinna Tehnikaülikoolis 2016 aastal. • Kristina Pärnaste: on lõpetanud Tallinna Pedagoogika Ülikooli ning omab kõrgharidust. Omab teooria- ja sõiduõpetaja kogemust üle 10 aasta. On töötanud transpordifirmas logistika osakonnas üle aasta. Viimane täiendkoolitus on läbitud TTÜ-s 2018.
Õppeaine maht	1 tund
Õppeaines käsitletavate teemade loetelu	<ul style="list-style-type: none"> • Transpordiökonomika • Omahind, tulud ja kulud • Üldbilans ja kasum • Finantseerimisallikad • Autovedude tasustamine
Õppevahendid ja tarvikud	Lektor peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Õppe sisu	<ul style="list-style-type: none"> • Transpordiökonomika koostisosad • Omahinna mõiste ja selle kujunemine veonduses. Omahinna tulude ja kulude elemendid. Autojuhi osa omahinna kulude ja tulude kujundamisel. • Autojuhtide ja teiste töötajate töötasu osa ettevõtte kulude üldbilansis. • Ettevõtte kasumi mõiste ja selle kasutamise võimalused. Kasumi jaotamine ettevõtte arendustegevuseks, laenude tasumiseks ja dividendide väljamaksmiseks. • Ettevõtte arendamise finantseerimisallikad: omafinantseerimine, põhivara suurendamine, pangalaenuid jne. • Autovedude eest tasumise süsteem. Veotasu, lunatasu, lisahüvitised, tariifid. Vedaja hüvitised veotellijale kauba kadumisest, osalisest kahjustamisest või hilinemisest tingitud kahjude hüvitamiseks. Vastutuse ulatus.
Läbiviidavate tegevuste detailne kirjeldus	<ul style="list-style-type: none"> • Õppetundides seletatakse põhjalikult lahti transpordiökonomika aluseid. Räägitakse omahinna mõistest ja selle kujunemisest

	veonduses, omahinna tulude ja kulude elementidest ning autojuhi osast omahinna kulude ja tulude kujundamisel.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • Omab ettekujutust, transpordiökonomika alustest, komponentide ning põhimõtetest
Õppematerjalide loend	<ul style="list-style-type: none"> • Mall Villemi (1996) Transpordiökonomika. • Silja Soon, Niina Siitam (2014) Alustava ettevõtja ABC. • ERAA – Association of Estonian international road carriers

Õppeaine nimetus	8. Kindlustus
Õppeaine lektor	<ul style="list-style-type: none"> • Sergei Kamnerov: on lõpetanud Tallinna Polütehnilise Instituudi, erialal autod ja autondus ning omab kõrgharidust. Aktiivselt on ta tegutsenud teooria- ja sõiduõpetajana aastast 1993. On töötanud üle 10 aasta paralleelselt transpordi- ja logistikaettevõttes juhina, logistikuna ning veoautojuhina. Viimane täiendkoolitus on läbitud Tallinna Tehnikaülikoolis 2016 aastal. • Kristina Pärnaste: on lõpetanud Tallinna Pedagoogika Ülikooli ning omab kõrgharidust. Omab teooria- ja sõiduõpetaja kogemust üle 10 aasta. On töötanud transpordifirmas logistika osakonnas üle aasta. Viimane täiendkoolitus on läbitud TTÜ-s 2018.
Õppeaine maht	1 tund
Õppeaines käsitletavate teemade loetelu	<ul style="list-style-type: none"> • Ülevaade Eestis tegutsevatest kindlustusseltsidest • Kindlustusleping • Elukindlustus • Kahjukindlustus • Vastutuse kindlustus • Liikluskindlustus • Veosekindlustus
Õppevahendid ja tarvikud	Lektor peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Õppe sisu	<ul style="list-style-type: none"> • Elukindlustuse mõiste ja kindlustuslepingute sõlmimise kord. Kindlustusmaksud, nende sõltuvus isiku vanusest, tervisest, elukutsest. Hüvitiste maksmise kord surma või õnnetusjuhtumi korral.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kahjukindlustuse liigid. LKS, CMR, TIR, roheline kaart.
Läbiviidavate tegevuste detailne kirjeldus	<ul style="list-style-type: none"> • Õppetundides seletatakse põhjalikult lahti Eestis kehtivaid nõuded kindlustuse osas. Kindlustuse eri liikide puhul autojuhte puudutavaid küsimusi. Vabatahtliku ja sundkindlustuse mõisteid ning veosekindlustuslepingust, mis katab kauba väärtuse. Samuti hüvitiste maksmise korrast
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teab autovedudel kasutatavaid kindlustusi. • Omab ettekujutust erinevate kindlustuste liikides
Õppematerjalide loend	<ul style="list-style-type: none"> • Eesti Liikluskindlustuse Fond ja Eesti Kindlustusseltside Liit. www.lkf.ee • Liikluskindlustuse seadus • Blankett „Teade Liiklusõnnetusest“ (uus vorm)

Õppeaine nimetus	9.Autojuhi vastutused
Õppeaine lektor	<ul style="list-style-type: none"> • Artur Kamnerov: on lõpetanud Estonian Business School'i ning omab kõrgharidust. Aastast 2014 tegeleb veoautojuhtide ametikoolitustel koolitamisega ning omab üle 1 aasta kogemust transpordi- ja logistikaettevõttes töötamisel. Viimane täiendkoolitus on läbitud Tallinnas Atlanto Arendus OÜs 2017a..
Õppeaine maht	1 tund
Õppeaines käsitletavate teemade loetelu	<ul style="list-style-type: none"> • Üldsätted • Töösisekorra eeskiri • Karistusseadustik • Väärteod • Vedaja vastutus
Õppevahendid ja tarvikud	Lektor peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Õppe sisu	<ul style="list-style-type: none"> • Eestis kehtivad seadused. Kõigi seaduste juures tuleb käsitleda põhiliselt autojuhte puudutavaid ning praktilises töös esilekerkivaid olukordi. • Töösisekorra eeskirja sisu ja eesmärk. Töötajate stimuleerimise ja karistamise viisid. Töötaja distsiplinaarvastutuse ulatus. • Süüteo mõiste, süüteo koosseis, liigid, karistuse liigid ja määrad. Kuriteo eest kohaldatavad

	<p>põhikaristused, lisakaristused, muud mõjutusvahendid. Liiklusalased kuriteod. Kuriteo uurimisega tegelevad organid. Kohtud, nende liigid ja astmed. Kohtuotsuse peale edasikaebamise kord. Kuritegude tõkestamine.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Väärteo mõiste. Väärteo eest kohaldatavate karistuste liigid:<ol style="list-style-type: none"> 1) rahatrahv-põhikaristus; 2) arest-põhikaristus; 3) sõiduki juhtimise õiguse äravõtmine-lisakaristus • Väärteod:<ol style="list-style-type: none"> 1) tööõiguse ja tervishoiu valdkonnas; 2) liikluse valdkonnas; 3) muudes valdkondades. • Väärtegude kohtuvälised menetlejad, karistuste rakendamine. Menetlus rahatrahvide, aresti ja sõiduki juhtimise õiguse äravõtmise kohaldamisel. • Vedaja vastutus
Läbiviidavate tegevuste detailne kirjeldus	<ul style="list-style-type: none"> • Eestis kehtivad seadused, mis reglementeerivad autojuhi kui suurima ohu allika valdaja vastutuse. Kõigi seaduste juures käsitletakse põhiliselt autojuhte puudutavaid ning praktilises töös esilekerkivaid olukordi. Tutvustatakse töötajate stimuleerimise ja karistamise viisid, töötaja distsiplinaarvastutuse ulatus. • Seletatakse lahti eraõigust reguleerivates õigusaktides toodud nõuded vedaja vastutuse kohta. Autojuhi vastutus kauba kadumisest või kahjustamisest tingitud kahjude eest alates kauba vastuvõtmisest kaubasaatjalt vedamiseks kuni kauba üleandmiseni kaubasaajale. Autojuhi vastutus vedamise aja ületamise tõttu tekkinud kahjude eest. Vastutusest vabanemise juhud ning kahjude kindlakstegemise kord.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • Teab autojuhi tsiviil- ning karistusõigusliku vastutusega seonduvaid nõudeid autojuhile vajalikus mahus ning autojuhi rikkumiste mõju vedaja tegevusele
Õppematerjalide loend	<ul style="list-style-type: none"> • ERAA – Association of Estonian international road carriers

	<ul style="list-style-type: none"> • Karistusseadustik
--	---

Õppeaine nimetus	10. Sõidu-, töö- ja puhkeaja korraldus
Õppeaine lektor	<ul style="list-style-type: none"> • Sergei Kamnerov: on lõpetanud Tallinna Polütehnilise Instituudi, erialal autod ja autondus ning omab kõrgharidust. Aktiivselt on ta tegutsenud teooria- ja sõiduõpetajana aastast 1993. On töötanud üle 10 aasta paralleelselt transpordi- ja logistikaettevõttes juhina, logistikuna ning veoautojuhina. Viimane täiendkoolitus on läbitud Tallinna Tehnikaülikoolis 2016 aastal.
Õppeaine maht	8 tundi
Õppeaines käsitletavate teemade loetelu	<ul style="list-style-type: none"> • Reguleerimisala • Sõidu- ja puhkeaja nõuete järgimisest vabastatud veod ja sõidukid ning riigisisesed ja rahvusvahelised eritingimused • Sõiduajale kehtestatud piirangud • Mootorsõidukijuhi tööaja katkestuse kohustus • Puhkeaeg • Tööaja piirang öötöö korral • Sõidumeeriku kasutamine • Sõidu- ja puhkeaja normide täitmise ning sõidumeeriku kasutamise järelevalve • Õigusaktid • Praktilised õppused
Õppevahendid ja tarvikud	Lektor peab loengut sõidumeerituke trenazööriga ja projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Õppe sisu	<ul style="list-style-type: none"> • Tasu eest töötavate autojuhtide sõidu- ja puhkeajaga reguleeriva eeskirja kehtivusala ning lubatavad erandid. Autojuhtide sõiduaegade kestus ja lubatavad kõrvalekaldumised. Kohustuslikud vaheajad ja lubatavad kõrvalekaldumised. Kohustuslikud puhkeajad ja lubatavad kõrvalekaldumised. Sõidu- ja puhkeaja arvestuse kord. • Eeskirja täitmist kontrollivad organid. Karistused eeskirja rikkumise korral. Lisanõuded rahvusvahelistel vedudel. • Rahvusvaheliselt kehtivad erandid. Riigisisesed erandid. Mis on sõiduaeg? Ööpäevane sõiduaeg. Järjestikune sõiduaeg. Iganädalane sõiduaeg. Kahenädalane sõiduaeg. Millal algab tööaeg ehk millal lõpeb puhkeaeg? Ööpäevane puhkeaeg. Puhkeaja katkestamine parvlaeval. Iganädalane puhkeaeg. Nõuetekohane salvestusseade ehk

	<p>sõidumeerik. Salvestusrežiimid- Salvestuslehe või juhikaardi kasutamine. Tegutsemine sõidumeeriku või juhikaardi rikke korral. Sõidumeeriku salvestisi asendavad dokumendid. Juhi kohustused. Tööandja kohustused. Sõidukiomaniku kohustused. Maanteekontroll. Ettevõttesisene kontroll. Rikkumiste raskusastmed</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teedekaardid, nendel kasutatavad tähised ja tingmärgid. Teedekaartide koordinaatsüsteem. Linnakaartide (skeemide) koostamise reeglid. Linnakaartidel kasutatavad tähised ja tingmärgid. Sidevahendid. Veomarsruudi määramine ja korrigeerimine. • Sõidumeeriku liigid, mehaanilise ja digitaalse andmesalvestusega sõidumeerikud, nende kasutamise kord. Mehaanilise sõidumeeriku salvestuslehed, nende kasutamise ja säilitamise kord. Digitaalse sõidumeeriku juhi, juhi tööandja, töökoja ja kontrollija kaardid, nende kaartide kasutamine. Sõidumeeriku paigaldamise, hooldamise ja tehnilise ülevaatuse kord. Sõidukile paigaldatavad satelliitpositsioneerimise seadmed. Tähiste ja tingmärkide tundmine. Satelliitpositsioneerimise seadme abil otsitava tänava ja objekti leidmine. Hädaabi kõne «e-call» süsteemi seadmed.
Läbiviidavate tegevuste detailne kirjeldus	<ul style="list-style-type: none"> • Õppetundides kasutatakse õigusakte, mis reguleerivad sõidukijuhtide töö-, sõidu- ja puhkeaega. Kõigi õigusaktide juures käsitletakse põhiliselt veoautojuhte puudutavaid ning nende praktilises töös esilekerkivaid probleeme. • Praktiliste õppuste käigus õpetatakse sõidumeeriku lehtede täitmist. Sõidumeeriku lehtede vahetamine eri tüüpi meerikute puhul. Salvestuslehe või juhikaardi kasutamist. Sõidumeerikute kasutamine trenazoori näitel ning ka sõidukis. Maanteekaartide kasutamine, parima marsruudi leidmine kahe punkti vahel kaardimärgistuse alusel. Linnakaardi järgi otsitava tänava ja objekti leidmine. Autojuhi nädalagraafiku täitmine.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • Oskab kasutada sõidumeerikut • Oskab planeerida teekonda • Oskab arvestada infrastruktuuri kasutamisele ning maksustamisele kehtestatud piiranguid ning leida ja tasuda ette nähtud tasusid • Teab sõidu- ja puhkeaja planeerimise ja arvestamise valdkonnaga seonduvaid nõudeid

Õppematerjalide loend	<ul style="list-style-type: none"> • Priit Tuuna (2017) Sõidukijuhi töö-, sõidu- ja puhkeaja korraldus. • OÜ Mitu juttu (2017) Töötaja meelespea. • Meeli Miidla-Vanatalu (2016) Töö- ja puhkeaeg. • Tööinspeksioon (2016) Öötöö voldik. • Määrus: Digitaalse sõidumeerikuga mootorsõiduki juhikaardi, ettevõttekaardi, töökojakaardi ja kontrollikaardi taotlemise ja väljastamise kord • ERAA – Association of Estonian international road carriers • Määrus – Autojuhi töö-, sõidu- ja puhkeaja reeglid • Direktiiv – Autojuhi töötaja direktiiv • Liiklusseadus – 5.peatükk „Juhi töö- ja puhkeaeg ning töötasu“ • <i>Internetis:</i> www.tooelu.ee <u><i>Internetis:</i></u> <ul style="list-style-type: none"> • Kuidas kolm nädalat sõita ilma 45-tunnise puhkeajata? • Kuidas laevale peale ja mahasõiduks puhkeajaga katkestada? • Kuidas juhikaardi väljasoleku aeg puhkeajaks märkida? • Kuidas teha allalaadimise juhikaardilt ja digimeerikust? • Kuidas sõita, kui juhikaart on kadunud või rikkis? • Kutselise autojuhi seadusandluse ja viidete andmebaas autosert.ee • Digimeeriku kasutamise õppevideod internetis
------------------------------	---

Õppeaine nimetus	11. Veoste laadimine ja kinnitamine
Õppeaine lektor	<ul style="list-style-type: none"> • Sergei Kammerov: on lõpetanud Tallinna Polütehnilise Instituudi, erialal autod ja autondus ning omab kõrgharidust. Aktiivselt on ta tegutsenud teooria- ja sõiduõpetajana aastast 1993. On töötanud üle 10 aasta paralleelselt transpordi- ja logistikaettevõttes juhina, logistikuna ning veoautojuhina. Viimane täiendkoolitus on läbitud Tallinna Tehnikaülikoolis 2016 aastal.
Õppeaine maht	4 tundi
Õppeaines käsitletavate teemade loetelu	<ul style="list-style-type: none"> • Füüsikaline taust • Koormuse jaotus • Veovahendi konstruktsioon • Pakendamine • Tõkestamise meetodid (ohutuse tagamise meetodid ja abivahendid)

	<ul style="list-style-type: none"> • Arvutused • Koormakinnituse kontroll • Tööõnnetus • Laadimise ja veoste kinnitamise aluspõhimõtete kohta • Praktilised õppused
Õppevahendid ja tarvikud	Lektor peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis. Praktikat viiakse läbi platsil, kasutades erinevaid kinnitusvahendeid mille abil kinnitatakse erinevat mõõte ja kuju koorma makeete haagises.
Õppe sisu	<ul style="list-style-type: none"> • Koormate kinnitamise õiguslikud alused, vastutus • Koormate kinnitamise füüsilised alused, liikumisel tekkivad jõud • Koormate liikumisel tekkivad riskid: libisemine, ümberkukkumine, vibratsioon – ja nende maandamine • Sõiduki ja haagise tehnoloogia, konstruktsiooni tugevus, veose jaotus • Kinnitusrihmade standard • Koorma kinnitamise viisid • Vajaliku kinnitusjõu väljaarvutamine – lihtne meetod autojuhile • Pealtsidumine – arvutamine ja kasutamine • Diagonaalsidumine – arvutamine ja kasutamine • Kinnitusvahendite ja meetodite valik ja rakendamine • Rihmade seisu hindamine • Halvasti laaditud ja kinnitatud koormate poolt põhjustatud tagajärjed • Eeskirjad • Veoautode ja haagiste valik sõltuvalt veose liigist ning nõutavast kere tüübist. Veoste paigutamine sõidukite veokasti või lastiruumi sõltuvalt saadetise kaalust, mõõtmetest ja väliskujust. Veose ühtlase ja tasakaalustatud paigutamise tähtsus. • Nõuded pakendite ja saadetiste kinnitamiseks erinevatel vedudel. • Veose kinnitusvahendite liigid. Veose kinnitusvahendite tugevusvaru ning nende valik erinevate saadetiste veol. Veose kinnitusvahendite korrasoleku kontroll ja riketega vahendite kasutamise keeld.
Läbiviidavate tegevuste detailne kirjeldus	<ul style="list-style-type: none"> • Õppetundides andakse ülevaade kauba korrektse sõidukile laadimisest ja kinnitamisest. Rõhutatakse, et see on turvalise autoveo tagamiseks hädavajalik. Seetõttu on tähtis, et

	<p>kaup kinnitatakse sõidukile vastavalt kehtivatele standarditele ning riiklikele nõuetele. Tehakse ülevaadet ka inimeste vigastustest ja keskkonnakahjustest, veouhikute (CTU) ja seadmete kahjustustest, veoste kahjustustest ning majanduslitutest tagajärgedest. Antakse ülevaade ka tööõnnetustest, kuidas neid ennetada ning kuidas käituda õnnetuse puhul.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktiliste õppuste käigus toimub koorma kinnitamine, kasutades erinevaid kinnitusvahendeid. Koormakinnituse kontroll. Kauba õige ja ratsionaalne paigutus peale ja mahalaadimisel arvestades järjestust kui on mitu peale ja mahalaadimise sihtpunkti. • Samuti õpetatakse ka veoauto ja haagise tegeliku teljekoormuse arvutamise elementaarsed võtted. Veose kinnitusvahendite nõutava tugevuse ja kinnitusvahendite arvu väljaarvutamine sõltuvalt saadetise massist ja mõõtmetest. Veose kinnitusvahendite nõutava tugevuse ja kinnitusvahendite arvu väljaarvutamine sõltuvalt saadetise massist ja mõõtmetest. Veoauto ja haagise tegeliku teljekoormuse arvutamise elementaarsed võtted.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teab veoste laadimise, kinnitamise ja katmise põhimõtteid ja nõudeid • Oskab valida sobivat sõidukit • Teab erinevate vedude nõudeid • Teab veose kinnitamise ja laadimise võtteid • Teab enamkasutatavate kinnitus- ja katmisvahendite liigitust ja kasutamise nõudeid • Teab tööõnnetuse põhjuseid laadimisel, riskitegureid, tööõnnetusega seotud lisaohte, tööõnnetuse ennetamise põhimõtteid ning vajalikke tegevusi õnnetuse toimumisel
Õppematerjalide loend	<ul style="list-style-type: none"> • IRU Sekretariaat (2014) Rahvusvahelised suunised veoseohutuse tagamiseks maanteetranspordil. • Autoveoseadus • Liiklusseadus § 34 • Võlaõigusseadus (42. peatükk VEOLEPING, §779 Laadimine) • Määrus: Tööõnnetuse ja kutsehaigestumise registreerimise, teatamise ja uurimise kord • ERAA – Association of Estonian international road carriers

Õppeaine nimetus	12. Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes
Õppeaine lektor	<ul style="list-style-type: none"> • Andres Pärnaste: on lõpetanud Riikliku adm. S.O.Makarovi nim. Mereakadeemia insener – mehaaniku erialal ning omab kõrgharidust. Omab teooria- ja sõiduõpetaja kogemust üle 10 aasta. Omab kõiki mootorsõidukijuhtide kategooriaid. On töötanud üle aasta veoautojuhina. Viimane täiendkoolitus on läbitud Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledzis 2018 a. • Kristina Pärnaste: on lõpetanud Tallinna Pedagoogika Ülikooli ning omab kõrgharidust. Omab teooria- ja sõiduõpetaja kogemust üle 10 aasta. On töötanud transpordifirmas logistika osakonnas üle aasta. Viimane täiendkoolitus on läbitud TTÜ-s 2018.
Õppeaine maht	2 tundi
Õppeaines käsitletavate teemade loetelu	<ul style="list-style-type: none"> • Sõidukiirus • Pikivahe • Ilm ja teeolud • Ohutu sõiduki juhtimine • Peatamisteed • Haardumine ja mass • Tsentrifugaaljõud, inerts, kineetiline energia, jääkkiirus, kokkupõrkel vallanduvad jõud
Õppevahendid ja tarvikud	Lektor peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Õppe sisu	<ul style="list-style-type: none"> • Rasketes tee- ja ilmastikuolud põhjustavad tee ja rattavahelise haardumise või nähtavuse halvenemise. Kuidas sellistes rasketes oludes ohutult sõidukit juhtida? Selleks, et juht saaks sõita ohutult (suudaks säilitada tee ja ratta vahelise haardumise, oskaks valida oludele vastava sõidukiiruse ja õige pikivahe), peab ta arvestama asjaoluga, et sõidukile mõjuvad jõud, mis võivad töötada vastupidiselt juhi soovile. Mõistes sõidukile mõjuvaid jõude ja kuidas juht oma käitumisega saab neid jõudusid muuta, saab sõites neid arvestada. Arutletakse järgmistel teemadel: peatamisteed = reageerimisteed + pidurdusteed; reageerimisaeg, pidurdusteekonna sõltuvus sõidukiirusest, haardumisest ja massist, tsentrifugaaljõud, inerts, kineetiline energia, jääkkiirus, kokkupõrkel vallanduvad jõud jms.
Läbiviidavate tegevuste detailne kirjeldus	<ul style="list-style-type: none"> • Õppetundides seletatakse lahti aine sisus toodud. Tunnid on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks

	õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Kasutatakse jooniseid ja piltmaterjali, küsitakse õpilaste arvamust teatud liiklusolukordade kohta, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatakse konsekti kirjutamise vajadust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab sõidukile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada; • teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõiduki juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida.
Õppematerjalide loend	<ul style="list-style-type: none"> • Liiklusseadus • Liiklustestid

Õppeaine nimetus	13. Eksam
Õppeaine lektor	<ul style="list-style-type: none"> • Eksamikomisjoni koosseisu määrab koolitaja. • Eksamikomisjoni koosseisu kutsutakse lisaks lektoritele ka autovedajate ametiliitude, transporditöötajate ametiühingu ja Maanteeameti esindaja. Kutse saanud asutustel jääb osalemise kohta otsustusõigus
Õppeaine maht	1 tund
Õppeaines käsitletavate teemade loetelu	<ul style="list-style-type: none"> • Õppekavas on toodud kõik ained ja teemad.
Õppevahendid ja tarvikud	<ul style="list-style-type: none"> • Tegemist on teooriaõppe raames omandatud teadmiste kontrolliga. Eksamit korraldatakse õppeklassis. Test koosneb 25 teoreetilistest küsimusest.
Õppe sisu	<ul style="list-style-type: none"> • Eksami eesmärgiks on selgitada objektiivselt välja õppija teadmised, oskused ja hoiakud kõikide sätestatud valdkonna teadmiste ja oskuste osas.
Läbiviidavate tegevuste detailne kirjeldus	<ul style="list-style-type: none"> • Eksam korraldatakse testide kujul ning praktiliste tööde lahendamisel. Lektor jagab õpilastele tööpileteid ja praktiliste tööde ülesandeid ning seletab lahti eksami reegleid. Teoreetiliste teadmiste eksam on sooritatud, kui eksamineeritav vastab õigesti vähemalt 70 protsenti küsimustest, ehk kui eksamineeritav vastab õigesti vähemalt 18 küsimusele. Peale vastuste kontrollimist seletab lektor õpilasele tema vigu (kui neid on) ning annab soovitusi, mida tuleb korrata või juurde õppida.
Õpiväljundid	<ul style="list-style-type: none"> • Õpilase teadmised vastavad MKM määruses nr 29 (Autojuhi ameti- ja täienduskoolituse kord,

	koolituse õppekavad, nõuded autojuhi koolituse korraldamise õppekavale ja õppekava koostamisele, nõuded autojuhi teadmistele ja oskustele ning pädevustunnistuse vorm) toodud nõuetele
Õppematerjalide loend	<ul style="list-style-type: none"> • Konspekti lugemine • Õppekavas toodud seadused ja määrused